

Met de
kennis
van nu

KEES STEKETEE
C O L U M N S

www.bestelmijnboek.nl

© 2023, Kees Steketee

foto omslag: Gera van der Hoek

ISBN 978-94-6247-303-4

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar worden gemaakt in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

MET DE KENNIS VAN NU

EEN VERZAMELING COLUMNS
ZOALS EERDER VERSCHENEN
IN DE PROVINCIALE KRANT
VAN DE PKN IN GRONINGEN
IN DE JAREN 2019 T/M 2022

Zomer- of wintertijd

(5 januari 2019)

Hij was er weer, de Top 2000. En ook de opwinding over het feit dat er te weinig vrouwen in staan. Ik vind het ook een ramp. Het blijft een strijd, die emancipatie. Er was ergens een gemeenteraad waar de verdeling man-vrouw precies fifty-fifty was. Maar een mevrouw maakte zich zorgen: “We moeten alert blijven, de volgende keer kan het zomaar weer anders zijn.”

Het leven is niet makkelijk. Het ging onlangs weer eens over de zomertijd. Over de vraag: wat moeten we er mee? Minister Ollongren had een onderzoek laten uitvoeren naar de mening van de Nederlandse bevolking. Een bureau dat zelf vindt, en de minister blijktbaar ook, dat het verstand heeft van het uitvoeren van zo'n onderzoek, heeft 1800 mensen gevraagd wat ze er van vinden. Ik vind 1800 mensen niet veel. Maar het schijnt te kunnen. En dat heet dan een representatieve steekproef. Mij is niks gevraagd.

Vervolgens verschijnt de uitslag van het onderzoek op teletekst met als kop: ‘De meerderheid van de Nederlandse bevolking wil graag het hele jaar wintertijd’.

Dat klopt gewoon niet, sterker nog, dat is een pertinente leugen. Want het blijkt dat maar 41 procent dat vindt. In mijn rekensysteem is 41 op de 100 geen meerderheid. Dat is een minderheid, best een grote minderheid, maar er staat een groep van 59 procent tegenover die een andere mening heeft.

Trouwens, maar dit terzijde, eigenlijk bestaat het fenomeen wintertijd niet eens. Omdat we in maart de klok een uur vooruit zetten, noemen we tegenwoordig dat wat ooit de normale standaard West-Europese tijd was opeens wintertijd.

Die andere 59 procent bestaat uit een groep van 27 pro-

cent die het hele jaar zomertijd wil, en de rest, 24 procent, “juicht het verzetten van de klok toe”.

En blijkbaar is er ook nog 8 procent die het worst zal zijn. Ik hoor bij de 24 procent die in maart de klok graag vooruit zet. Want lange avonden, daar hou ik van. Maar ik sta heus niet juichend met de handleiding in de hand de tijd van de magnetron aan te passen.

Tot zover, zou je kunnen zeggen, en nou maar hopen dat Ollongren zich niks van het onderzoek aantrekt. Maar dan verschijnt er een nieuw bericht. Er is een fout gemaakt. Er werd in de vraag over permanente zomertijd “gesuggereerd dat de zon in dat geval eind juni om 20.00 uur ondergaat. Dat moet 22.00 uur zijn.” Afgezien van het woord ‘gesuggereerd’ (hoezo, het werd blijkbaar niet gewoon gezegd, maar in bedekte termen meegedeeld?) vind ik het een rare toestand. De grap van die zomertijd is nou juist dat het langer licht blijft. Daar gaat het toch om. Op dat gegeven baseer je toch je mening?

Maar het bureau is niet voor één gat te vangen. Motivaction (zo heet het knullige bedrijf) “zegt tegen Binnenlandse Zaken dat het de vraag is of de fout van invloed is geweest op de uitslag.” Blijkbaar maakt het niet uit hoe je je onderzoek doet.

Maar ik zou als minister, nu Motivaction zelf het onderzoek blijkbaar weinig serieus neemt, me er ook maar niet al te veel aan gelegen laten liggen.

Ik zou helemaal maar ophouden met al die eindeloze onderzoeken en zogenaamd representatieve enquêtes. Onlangs werd door het CBS de kerkelijkheid van Nederland onderzocht. Een andere club, het Sociaal en Cultureel Planbureau, deed hetzelfde, maar met heel andere uitkomsten. Ik geloof niemand meer!

Ik wens u een mooi 2019, en zie al weer uit naar 31 maart. Dan mag de klok vooruit!

In verhouding

(12 januari 2019)

Het was een vraag in De Slimste Mens. Er komen acht plaatjes voorbij van verschillende stekkers. USB, HDMI, SCART, en meer van dat spul. Er zat er ook een bij die door de kandidaat voor een ‘jack’ werd aangezien. Zo’n stekker van een koptelefoon. Ik dacht het ook. Maar het werd fout gerekend, want het bleek een mini-jack te zijn. Het zal wel zo geweest zijn, maar als je een foto ziet van alleen een stekker zegt dat niet zoveel. Je hebt geen referentiekader. Het gaat om de verhouding met de omgeving. Je zou het misschien wel aan het snoertje hebben kunnen zien waarvan een klein stukje in beeld was, want dat leek achteraf wel een tamelijk dik exemplaar. Maar aangezien er snoeren in verschillende diktes bestaan, zegt dat ook niet zo veel.

We hebben de jaarwisseling gehad. Op het strand in Scheveningen ontsteekt men traditioneel een grote brandstapel. Dat vindt men daar leuk. Ik had er geen beeld bij tot ik verhalen hoorde over een hoogte van 35 meter. Zelfs toen had ik er nog niet direct een beeld bij. Tot je gaat nadenken.

Een flatgebouw van een verdieping of tien is 35 meter hoog, een bescheiden kerktoeren ook zoiets denk ik. Ons huis is ruim zes meter. En als je je dan afvraagt wat het effect zal zijn als je zo’n stapel hout in brand steekt kun je je niet voorstellen dat dat níet verkeerd zal gaan, zeker niet als er een stevige wind staat.

Ik begrijp dat de bewoners van de buurt achter de boulevard doodsangsten hebben uitgestaan wegens de overvliegende brandende houtsnippers die op veel plaatsen in de stad allerlei zaken in brand zetten. Een woordvoerder van de brandstapelbouwers was zich van geen kwaad bewust, en op de vraag of het niet beter zou zijn om er

maar mee op te houden, het dus het volgend jaar niet weer te doen, waarschuwde hij dat het dan een vreselijke puinhoop in de stad zou worden. Dan zouden de feestvierende pyromanen gewoon ter plekke allerlei branden gaan veroorzaken.

En ik las over “blijde gezichtjes van kinderen”. Ik weet niet of dat nou tijdens de bouw of tijdens de brand was. Intussen put de burgemeester zich uit in wollige taal om om de hete brij heen te draaien. De hoogte van die brandstapel had te maken met de wedstrijd die ze er van maken met een andere brandstapel. Wel weer bijzonder dat die andere geen problemen heeft gegeven.

Als je aan groot en hoog denkt zag je deze week ook zo’n gigantisch schip waar de containers letterlijk huizenhoog staan opgestapeld. Die dingen schijnen aan elkaar vast te worden gemaakt, maar als het heel erg stormt en de boot heel erg gaat deinen komen er kennelijk krachten vrij die die verbindingen niet aankunnen. Je kunt je weinig voorstellen bij de grootte van zo’n schip, ook nog niet als je een plaatje ziet, midden op zee gefotografeerd. Maar als je je realiseert wat dat is, een boot met 19000 containers, dus met 19000 vrachtwagens, dan heb je misschien een beeld. En daarvan zijn er dus 270 overboord gekieperd.

Het schijnt dat Schiermonnikoog inmiddels al weer schoon is. De vraag is wel wat er de komende tijd allemaal nog aan gaat spoelen.

Het heeft niks met elkaar te maken, een jack-plug, een vreugdevuur of een containerschip. Maar bij allemaal gaat het om het referentiekader, de verhouding.

En die is hier en daar wel enigszins zoek, lijkt me.

Nashville

(19 januari 2019)

Je hebt van die zinnetje die in een gezin steeds terug komen. Als het een gereformeerd gezin is zijn dat nogal eens citaten uit de Bijbel. Bij ons thuis klonk vaak “het blij vooruitzicht dat mij streelt”, als er iets moois op stapel stond. Als we vonden dat we beter onze mond konden houden zetten we “een wacht voor onze lippen”, en bij een discussie waarbij de argumenten van de ander werkelijk nergens op sloegen hoorde je soms “Antwoord den zot naar zijnen dwaasheid niet!” Daarmee was je dan gelijk van het gezeur af.

Aan dat laatste citaat moest ik denken bij alle ophef over de zogeheten Nashville verklaring waarvan een paar reformatorische dominees vonden dat ze die in het Nederlands moesten vertalen.

In wezen wordt er helemaal niks nieuws gemeld. Hoe men in orthodox gereformeerde kringen denkt over homoseksualiteit is algemeen bekend. Zo denkt men daar al honderden jaren. Het verhaal van Sodom en Gomorra wordt bijvoorbeeld gesimplificeerd tot een veroordeling van homoseksualiteit terwijl je het veel meer moet zien, lijkt me, als een aanklacht tegen losbandigheid in het algemeen.

Maar nu de zaak op papier is gezet is Nederland in rep en roer. Er worden regenboogvlaggen uitgestoken en de burgemeester van Amsterdam gaat de straat op om te protesteren. Je kunt ook je schouders ophalen. Laat ze maar, niet op reageren, antwoord den zot niet... Als die zware mannenbroeders er zo over willen denken moeten ze dat vooral doen. Gelukkig roepen ze niet op tot geweld. Ik heb ook niet de indruk dat het manifest is opgesteld om homohaar te promoten.

Natuurlijk snap ik dat je je als lid van de doelgroep ge-

kwetst kunt voelen, zeker als je ook nog eens lid bent van zo'n kerk. Maar, zoals gezegd, dat jouw kerk daar zo over denkt kan geen nieuws voor je zijn.

Van der Staaij was bij Jinek en deed zijn best de zaak te nuanceren, en er op te wijzen hoe in zijn kerkelijke kringen met liefde en begrip met het onderwerp wordt omgegaan. Ik had niet het idee dat het hem helemaal lukte. En hij had het over een nawoord waarin een en ander nog eens wordt benadrukt. Zijn handtekening was ook niet echt een handtekening, maar meer het resultaat van een mailtje waarin hij had gezegd dat het hem wel een aardig idee leek om die tekst te laten vertalen. Hij zelf begreep alle ophef ook niet. Het was toch duidelijk hoe de Bijbel er over dacht.

We hebben de mondvol over vrijheid van meningsuiting. Iedereen mag denken, en als hij dat wil, ook nog zeggen, wat hij vindt. Maar nu is de wereld te klein.

Trouwens, over Nashville gesproken, dan denk ik aan country muziek. Niet te ingewikkeld, lekker in het gehoor. Zeker niet aan orgelmuziek. Maar ik zag een paar items over het onderwerp op tv. Lucky TV maakte Van der Staaij belachelijk, zingend bij het orgel van de Grote Kerk in Dordrecht (waarbij trouwens in de tekst ook nog een pater figureerde, niet bepaald een reformatorisch type) en in Nieuwsuur sprak men er over met vage beelden van een orgelfront, ik meen Utrecht, op de achtergrond. Dat vind ik, als organist en orgelliefhebber, dan weer jammer.

Maar verder moeten we er maar niet al te veel woorden aan vuil maken, al kan ik het niet laten nog een citaat te noemen dat me te binnenschiet als ik al die verontwaardigde reacties, vooral uit niet-kerkelijke kring, zie: "Wij, zo geheel anders..."

Applaus

(26 januari 2019)

“Altijd weer een gezellig moment, met de lekkerste koffie die je kent.”

Een zinnetje uit een reclamespotje voor koffie. Ik vind het mooie muziek. Fijne akkoorden. De laatste tijd zie ik af en toe een nieuwe versie langs komen. De tekst wordt gezongen door een, ik neem aan, jonge man. Maar mooi vind ik het bepaald niet meer. Elke noot die hij zingt hangt er een beetje onderaan. In de lichte muziek hebben we het dan vaak over ‘blue notes’, maar dat is dan toch altijd in een vorm waarbij je aan die toon voelt dat hij je toe trekt naar de toon die wordt bedoeld. Net zoals een dissonant normaal gesproken oplost, en een leidtoon, het woord zegt het ook al, toeleidt naar de grondtoon. Ik begrijp niet dat die opname door niemand is afgekeurd. Laatst was er een zangeres bij Matthijs van Nieuwkerk. Hij heeft een serie met liedjes over de belangrijke momenten in het leven. De geboorte van een kind was aan de orde en ze zong daar een of ander vaag liedje over. Het begon met de altijd prachtige klanken van een Hammondorgel, of in ieder geval een Hammond imitatie. Dat weet je natuurlijk nooit als het geluid via de luidsprekers van de televisie wordt weergegeven. Het leek me lastig om de toonhoogte te bepalen. Het orgel klonk ook wat vaag. Maar gedurende heel het lied bleek het lastig de tonen te treffen. Ook dit zangeresje zong alle noten in mijn beleving net te laag. Je kan wel een beetje gevoelig proberen je tekst neer te zetten, maar je moet als zanger daarvoor wel actief in de weer. Een toon waar geen activiteit onder zit is nooit lekker.

Niet iedereen stoort zich er aan als dingen niet helemaal zuiver gaan. Het zangeresje kreeg een daverende ovatie. En het was niet alleen applaus, er werd ook nog behoor-

lijk gejoeld en o en a geroepen. Dat hoort er tegenwoordig allemaal bij. Gewoon in de handen klappen als teken van waardering is te weinig. Sommige muzikanten schamen zich als ze geen staande ovatie krijgen!

We waren bij een concert van een mooie tenor. Een Italiaan. Hij werd begeleid door twee muzikanten op luit en gitaar. De een bespeelde ook nog een aartsluit, een instrument dat ik nooit had gezien, maar het was een luit met wat extra lage snaren. Ik verbaasde me er over dat, voorafgaande aan het concert, hun instrumenten gewoon op hun stoelen lagen, waar het talrijke publiek vlak langs liep.

De tenor had een prachtige stem. Hij bracht zijn repertoire als een soort singer song writer. Renaissance muziek, niet veel melodie, wel veel verhaal. Om als luisteraar, die geen Italiaans verstaat, hem te kunnen volgen kon je de tekst meelesen in het programma. Maar dat is heel iets anders dan het direct, via de oren, meekrijgen. Nergens bereikte de tenor de uiterste randen van zijn bereik. Hij zong voortdurend in zijn comfort zone, zoals we dat tegenwoordig noemen. Het viel ons al met al enigszins tegen.

Maar hij kreeg een, uiteraard staande, ovatie, met veel gejoel en gejuich. Ook wij gingen staan. Je wil het feestje niet bederven natuurlijk, en ik was best onder de indruk van de beide begeleiders.

Waar je ook altijd applaus en gejoel hoort is bij het begin van een televisieprogramma zoals bijvoorbeeld Eva Jinek. Er is nog helemaal niks gebeurd, maar de tent wordt alvast afgebroken.

Ik begrijp al dat enthousiasme niet...

CO2

(2 februari 2019)

Ik begrijp soms dingen niet.

Ik snap dat we om het klimaat moeten denken. Stijgende temperaturen en stijgende zeespiegel, al verschillen de meningen behoorlijk over het aantal graden temperatuurstijging en nog veel meer over die zeespiegel. De een heeft het over tientallen meters, de ander over centimeters.

Waar we het wel over eens zijn is het probleem van de CO2 uitstoot. Die moet omlaag. In 2020 zal hij, bij ongewijzigd beleid, 21% lager zijn dan in 1990. Dat lijkt me goed nieuws. Maar een rechter heeft besloten dat het te weinig is. Het moet naar de 25%. Dat komt neer op 9 megaton. Ook weer zo'n term die nauwelijks te bevatten is. 9 megaton is 9 miljoen ton, 9 miljard kilo. En dat is dus 4% van de totale uitstoot zoals die in 1990 was. Toen was het kennelijk 225 miljard kilo per jaar. Alleen in Nederland! We hebben het over CO2. Een gas. Geen idee hoe 225 megaton daarvan er uit ziet.

Het verminderen met die 9 megaton lukt alleen met rigoureuze ingrepen. Zover snap ik het nog wel. De mogelijkheden die worden opgesomd zijn o.a. het sluiten van meerdere kolencentrales en het terugschroeven van de maximumsnelheid. Nog niet zo lang geleden hadden we een minister wier hoogste doel was op zoveel mogelijk wegen 130 kilometer per uur te rijden.

Dat was nog een hele organisatie, want hier en daar mocht het wel, maar dan niet in de spits, en dat moest wel duidelijk zijn voor de weggebruiker.

In de zomer van 2011 maakte ik het voor het eerst mee: een stuk snelweg waar ik 130 mocht rijden. Een rood bord met witte rand en 130 erin. Daarnaast nog een bord met uitgebreide informatie over de tijden waarop dat

mocht. We waren, het was vier uur in de morgen, op weg naar onze vakantiebestemming. Na een paar kilometer verscheen het bord 'einde 130' en ik had de neiging het gaspedaal nóg verder in te trappen. Ik heb het maar niet gedaan. Sowieso rijdt de auto lekkerder als ik hem wat minder op zijn staart trap. En hij is dan bovendien een stuk zuiniger. We reden in de zeventiger jaren wegens de oliecrisis niet harder dan 100 kilometer per uur. We wisten toen al dat onze energiebronnen eindig zijn.

Het sluiten van kolencentrales lijkt ook een goed idee. Wel jammer dat er in de Eemshaven zo'n installatie staat die nog splinternieuw is. En als we allemaal van het gas af gaan en aan de warmtepomp is het nog maar de vraag of we die centrales toch niet nodig hebben om aan de dan gigantische vraag naar elektriciteit te kunnen voldoen.

Maar wat ik niet snap is dat ook als middel tot het verlagen van de CO2 uitstoot wordt genoemd "het fors hoger belasten van energiegebruik". Volgens mij zijn we tegenwoordig allemaal wel energiebewust. We krijgen met de papepel ingegoten dat we geen lampen moeten laten branden, geen deuren laten openstaan, en als we naar bed gaan de kachel al een paar uur daarvoor wat lager moeten zetten.

Als we de accijns op sigaretten gaan verhogen schijnen er minder mensen te gaan roken. Logisch. Het wordt onbetaalbaar. Je kan ook zonder roken goed leven. Hetzelfde geldt voor belasting op drank.

Maar als je als overheid energie meer belast krijg je vooral meer geld binnen. Ik zie niet wat dat verandert aan de CO2 uitstoot.

Onze ideale kamertemperatuur wordt toch niet lager doordat de kosten hoger worden?

Sylvia en Sophie

(9 februari 2019)

Het zal je maar gebeuren. Dat een componist speciaal voor jou een lied maakt en dat je het dan niet wil zingen. Ik zie het beeld voor me. Je komt er mee aan, je speelt het zo mooi mogelijk voor, en dan krijg je te horen: “Nee, dank je, liever niet...” Een beetje een botte reactie.

Je hebt dan als componist enigszins een probleem. Het overkwam Thijs van Leer die een nummer had geschreven voor ene Sylvia. Tekst en muziek. Maar de bewuste Sylvia vond het niet mooi, of niet goed genoeg en ze vertikte het om het op te nemen. Van Leer zelf was best tevreden over zijn creatie en besloot om het dan maar als instrumentaal stuk uit te brengen. Aldus geschiedde. Jan Akkerman speelde de melodie op zijn gitaar, en Sylvia werd een van de grootste hits van Focus. We schrijven 1973. Focus speelt nog steeds, en Sylvia staat ook nog steeds op de setlist.

Het gebeurt natuurlijk veel vaker dat componisten of tekstdichters liederen opdragen aan hun al dan niet gefingeerde geliefde. Wie kent niet het lied Manuela, van Jacques Herb, die een auto-ongeluk krijgt en waarin de onnavolgbare zin voorkomt: “De dokters vechten door, ze weten niet waarvoor...” en even verder, “alsof ze zeggen wou, nee het lag niet aan jou...”

Henk Westbroek bezong zijn Julia (“zelfs je naam is mooi”), en Leon Russell ging achter zijn piano behoorlijk tekeer voor zijn Emily (maar dat kennen weinig mensen vermoed ik.). Peter Maffay was praktischer: hij noemde geen naam, maar was zingend erg onder de indruk: “Du bist alles was ich habe auf die Welt...” Kenmerkend voor zijn lied was de modulatie met de gevoelige snik aan het einde. Zo’n snik had Jacques Herb trouwens ook.

En dan hadden we nog, en hij is eigenlijk de aanleiding voor dit verhaal, Johnny Lion. Gerrit den Braber had voor hem een tekst geschreven op een Zweeds nummer, Fröken Fräken, geen idee wat dat betekent, en hij had daar Bolle Bertha van gemaakt. Johnny Lion, die eigenlijk John van Leeuwarden heette, vond Bolle Bertha niet zo'n goed idee, het doet ook meer aan een of andere roodbonte melkkoe denken dan aan een mooi meisje, en hij stelde voor om de tekst te veranderen. Gerrit den Braber was een handige tekstdichter en hij maakte er net zo makkelijk Sophietje van, de naam van Lions vriendin, fotomodel Sophie van Kleef. Volgens mij kent iedereen het lied met zijn kenmerkende orgelpingeltje en de "ranja met een rietje" die Sophietje dronk. Een lief liedje over een vrouw die overigens bepaald geen ranja dronk. Met de zoete sfeer van het nummer had Johnny Lion, zoals hij zelf zei, "de rockmuziek verloochend".

In 1969 strandde de relatie van Johnny en Sophie, maar het lied is hij tot zijn dood, vorige week, blijven zingen.

Ik zag het op teletekst: 'Johnny Lion van Sophietje dood'. Ik vind dat nogal cru overkomen. Ik zou dan zeggen: Johnny Lion overleden. Maar misschien is dat, als je ook Sophietje in je titel wil noemen, net even te lang voor een regeltje teletekst. Maar ook in de krant las ik dezelfde kop: Johnny Lion dood. Ik vind dat niet mooi. Ik vind dat plat.

Overigens, zoals gezegd, Johnny Lion zong het lied nog steeds. En ook de naam Sophie is nog steeds populair. In 2018 was de top 3 van meisjesnamen (1) Julia (2) Emma en (3) Sophie.

Sylvia komt in het lijstje niet voor. Maar bij de jongens Thijs wel!

Stemmen

(16 februari 2019)

Weet u al wat u gaat stemmen?

Er komen verkiezingen aan. Voor de Provinciale Staten en daardoor, indirect, ook voor de Eerste Kamer. Die verkiezingen kunnen grote invloed hebben op de steun voor het kabinet. Wellicht hebben straks in de Eerste Kamer de vier regeringspartijen niet genoeg zetels om een meerderheid te behalen.

Er is van alles aan de hand. We hebben een klimaat dat opwarmt en een zeespiegel die daardoor stijgt. We gaan van het gas af, en er liggen een stuk of zeshonderd voorstellen die de energietransitie moeten gaan vormgeven. In de Tweede Kamer wordt er stevig over gediscussieerd, en heel vaak gaat het niet over de inhoud van de voorstellen maar over de manier waarop, de reden waarom, of de persoon door wie ze worden gedaan. Als het CDA zich bekeert tot een ruimer kinderpardon maken we ons drukker over de vraag hoe het toch zo gekomen is (“zal wel met de verkiezingen te maken hebben...”) dan dat we blij zijn dát het zo gekomen is. Tel uw zegeningen, zou ik zeggen.

Dat het over de provincies gaat, maar dat dat niet echt bekend is, bleek toen men in Den Haag aan verschillende politici wat namen liet horen met de vraag wat die hen zeiden. Bij sommigen, aanvoerders van politieke partijen, deden de namen geen belletje rinkelen, terwijl het ging om lijsttrekkers, partijgenoten dus, in de verschillende provincies.

En we zullen het maar helemaal niet hebben over de Waterschappen waarvoor ook verkiezingen op stapel staan. Dat schijnt ook een bestuurslaag te zijn. Ik weet er het fijne niet van. Wat mij betreft zorgen ze voor een goede afvoer van teveel water, en, in droge perioden, voor een

op niveau blijvend grondwaterpeil. Maar dat laatste weet ik niet eens zeker. Ik begrijp eerlijk gezegd niet goed in hoeverre daar politieke kleur of overtuiging een rol bij zouden kunnen spelen.

Maar er is nóg een verkiezing. Wel vrij plaatselijk overigens, over de naam van onze gemeente na de herindeling. Ik kan me herinneren dat er in 1990 zo'n herindeling was. Tot die tijd had je in onze omgeving vele kleine gemeentes. Middelstum, Stedum, Loppersum, 't Zandt. Vier gemeentes, vier gemeentehuizen, vier gemeentebesturen. Toen die herindeling er aan kwam hoorde je in Middelstum, mijn toenmalige woonplaats, vaak: wij worden ingelijfd bij Loppersum. Ik vond dat een te bescheiden insteek. Waarom zouden wij worden opgeslokt door Loppersum? Waarom niet Loppersum door ons? Maar inderdaad, al lag dat misschien niet aan die instelling van de Middelstumers, de nieuwe gemeente kreeg haast automatisch de naam Loppersum, en heel Nederland heeft daar tegenwoordig een beeld bij...

Inmiddels komt er dus weer een herindeling aan. Her en der is dat al geregeld, maar in onze contreien deed men er wat langer over. DAL of DEAL, Delfzijl, Appingedam, Loppersum en wel of niet Eemsmond? Het wordt DAL, en wij, de inwoners mogen deze keer stemmen over de nieuwe naam. We kunnen kiezen uit drie mogelijkheden. Eemsdelta (maar ik denk dan: wij liggen helemaal niet in de Eemsdelta, daar ligt alleen toch Delfzijl?), Marenland (en dat associeer ik vooral met een woningbouwvereniging, een schoolvereniging en een streekkerk) of Fivelgo. Bij Fivelgo denk ik aan Fivelingo. Het blijkt dat dat hetzelfde is. Een streek in Groningen die de huidige gemeentes Appingedam en Loppersum omvat, het grootste deel van Delfzijl, alsmede een stukje van de oude gemeentes Ten Boer en Slochteren.

Ik denk dat ik wel weet wat ik ga stemmen.

Beeldcultuur

(23 februari 2019)

We leven in een beeldcultuur. Dat kun je op twee manieren opvatten: Letterlijk, zoals het er uitziet, en figuurlijk, het beeld dat je je vormt op basis van de informatie die je ergens over krijgt.

Wat de letterlijke betekenis betreft: Het is volgens mij een vrij natuurlijk verschijnsel. Iedereen doet zijn best er zo goed mogelijk uit te zien. Vooral deze week viel me dat op. Het leek wel lente. Dan moet ik altijd aan Martin Bril denken, die columnist die veel te jong is overleden. Die verheugde zich op de eerste lentedag. Rokjesdag noemde hij dat. De dikke jassen en truien blijven thuis en de vrouwen kleden zich in mooie jurkjes met blote benen. Ik weet niet of we vandaag de dag met al het #MeToo gedoe nog wel vrijelijk over rokjesdagen en mooie vrouwen mogen spreken, maar ik waag het er toch maar op. Ik hou van de eerste lentedag.

Iedereen is blij en ziet er blij uit. Tegenwoordig lijkt dat trouwens voortdurend de norm te zijn. Op onze Facebookpagina en Instagram putten we ons uit om er zo voordelig mogelijk uit te zien. Het schijnt zelfs zo te zijn dat je een uitzondering bent als jonge Facebooker of Instagrammer als je gewoon een foto van jezelf online zet die je niet gefotoshopt hebt. Elk ongerechtigheidsje, elk rimpeltje wordt weggepoetst. En als we wat ouder worden doen we het niet alleen fotoshoppend maar laten we rimpels daadwerkelijk chirurgisch verwijderen. En dat allemaal om er zo mooi mogelijk uit te zien. Waarbij men blijkbaar niet door heeft dat je er daarna helemaal niet mooier uitziet!

Figuurlijk gesproken gaat het om de indruk die je ergens van krijgt. In de politiek noemen ze dat framing, de manier hoe je je boodschap verpakt, letterlijk: welk lijstje je

er omheen doet. Nu er weer verkiezingen aan komen, ik wilde het er niet over hebben, maar soms kan het niet anders, gaat het ook weer over aantallen vrouwen. En dat op de lijsten van sommige partijen meer vrouwen staan dan andere, en dat de SGP helemaal geen vrouwen heeft. En ik las in een artikel dat het droevig gesteld is met de verdeling van bestuursposten. “Slechts zes procent van de commissarissen van de Koning is vrouw. Een kwart van de burgemeesters, 29 procent van de wethouders. Een derde van de Tweede Kamerleden, en dit aandeel loopt de laatste jaren terug.” Je leest er eerst overheen. 29 procent van de wethouders, 25 procent van de burgemeesters en dan die zes procent van de commissarissen.

Wij leerden vroeger op school dat we elf provincies hadden. De Noordoostpolder hoorde toen nog bij Overijssel. Per 1 januari 1986 werden de IJsselmeerpolders tezamen onze twaalfde provincie, Flevoland. Met twaalf commissarissen vertegenwoordigt elke commissaris dus een twaalfde gedeelte, ofwel 8,33 procent van het totaal. Als we het moeten doen met zes procent commissarissen is dat nog minder dan één!

Dat beeld klopt dus niet. Waarmee ik niet wil zeggen dat 8,33 procent heel veel is. Maar het is wel bijna 40 procent méér dan de zes procent die wordt genoemd! Ik neem niet aan dat de schrijver het bewust verkeerd heeft gedaan. Maar het beeld wordt er zoals gezegd niet veel beter van. Slordig is het wel.

Intussen lijkt het al drie dagen lente. Het was nog geen rokjesdag, maar die komt er aan... Dat vind ik nou een heel mooi beeld!